

Un regal de luxe

Una fundació balear, formada per uns trenta empresaris i empreses illenques, s'ha ofert al rei Joan Carles per construir un iot i després cedir-li'l perquè pugui així substituir el Fortuna, un vaixell amb moltíssims problemes tècnics.

Palau de la Zarzuela. Dijous passat, dia 11. Migdia. El rei Joan Carles rebia vint-i-set empresaris i representants d'importantes empreses mallorquines. No era una audiència oficial, sinó privada. El motiu de la visita? presentar a sa majestat, Joan Carles I, la recentment creada Fundació Turística i Cultural de les Illes Balears. Una Fundació que pel que sembla no té altre objectiu fins ara que el de recollir uns 3.000 milions de pessetes a fi d'encarregar la construcció d'un iot que se cedirà a Patrimoni perquè l'utilitzi el rei.

La iniciativa, certament curiosa,

recorda els vells usos de l'alta burgesia i de l'aristocràcia quan volien estar a bé amb els monarques espanyols.

Pel que sembla, l'entorn reial ha insinuat en més d'una ocasió, que el monarca espanyol està molt disgustat amb el seu iot actual, el Fortuna, un vaixell amb moltíssims problemes tècnics. De fet, en més d'una ocasió, les avaries l'han deixat a la deriva enmig de la mar i ha hagut de ser remolcat per altres vaixells fins al port.

El Fortuna va ser un regal del rei Fahd d'Aràbia Saudita al seu amic Joan Carles, l'any 1979. Darrerament les avaries s'han convertit en

un costum i no hi ha estiu que el iot no hagi de passar en el dic sec uns dies o setmanes. Per això que s'hagi plantejat en diverses ocasions retirar el Fortuna i substituir-lo per un iot nou. Finalment, ara fa uns quatre anys, Patrimoni Nacional encarregà un nou vaixell. El rei declinà l'ofertament de Patrimoni perquè el cost era molt alt, i ateses les circumstàncies —en plena crisi econòmica— no semblava una operació políticament correcta. Una de les fonts consultades, fent-se ressò dels comentaris de l'entorn reial, ha assegurat a aquest setmanari que la Casa Reial no vol de cap manera que un assumpte com

aquest pugui esdevenir un motiu de polèmica política i mediàtica. Sigui com sigui, sembla que serà més que probable la polèmica si els doblers per finançar el iot sortissin dels pressupostos públics.

Així doncs, poques possibilitats hi havia de substituir el Fortuna, llevat que fos un regal, i de fet, sembla que financers importants, —algunes fonts apunten a Mario Conde—, podien haver sondejat al seu temps la possibilitat de fer aquest present, després que el rei declinà l'ofertament de Patrimoni. El desinteressat regal tampoc no fou acceptat, i poc després, al desembre de 1993, la decisió del Banc d'Espanya d'intervenir Bannesto avalà la bona decisió de qui suggerí que el rei no acceptàs tanta generositat provinent de Conde.

Un iot per a un rei. Ara fa poc més d'un any començà a circular per Palma la idea de "fer alguna cosa" per evitar al rei els ensurts estiuecs amb el Fortuna. D'on i com va sorgir la idea és una cosa que no està gens clara encara que algunes fonts assenyalen que un important empresari hotelier és la persona que va fer les primeres passes per a veure si la Zarzuela veuria amb bons ulls una iniciativa d'aquesta índole. La idea era, i és encara, que un grup dels més importants empresaris mallorquins fessin les aportacions econòmiques necessàries per construir el iot i regalar-lo al monarca. Però el fet de regalar-lo directament es va descartar a fi d'evitar males interpretacions. A poc a poc, i després de consultes indirectes, es va anar dibuixant la fórmula que semblava més correcta des del punt de vista polític. Comptat i debatut, crear una fundació que tingués com a objectiu genèric promocionar internacionalment la imatge de les Illes Balears. Atès que el rei cada estiu és a Palma i que acull il·lustres convidats (el príncep Carles de Gran Bretanya, el president americà Bill Clinton...), semblava lògic començar per assegurar que les navegacions reials no sofrissin els problemes que el Fortuna provoca cada estiu, tant al rei com als convidats.

Així es va decidir fer-ho. Discreta-ment, i sense que oficialment la Casa Reial s'assabentàs de res, alguns empresaris —amb l'hotelier Gabriel Escarrer al capdavant— començaren les delicades converses. Van confeccionar una llista de gent i els van anar demanant l'opinió. N'hi hagué d'entusiasmats amb la idea, per bé que també —se-

ara també implica bancs i caixes, les quals han d'assegurar la viabilitat econòmica del projecte en cas que algú, es fes endarrere.

El total d'empresaris i empreses presents a la fundació és de 27. S'hi troben noms com l'editor Pere Serra, els hoteliers Gabriel Escarrer, Miquel Fluxà, o empresaris de sectors diversos com Ga-

ARXIU / JOAN CELIÀ

A l'esquerra, l'editor Pere Serra, amic del rei i un dels que participen en la fundació. A la dreta, l'empresari hotelier Gabriel Escarrer, que també participa en la iniciativa per comprar un iot per al rei.

Un nodrit grup d'empresaris aportaran presumiblement quasi 3.000 milions per a un nou iot de passeig del rei.

Al costat d'aquestes ratlles, Gabriel Barceló. Aquest empresari és un dels membres de la Fundació Turística i Cultural Illes Balears.

gons ha pogut saber EL TEMPS— n'hi hagué alguns que refusaren de participar-hi. Però les primeres negatives posaren en guàrdia els promotors. Com que l'operació s'havia filtrat a la premsa l'estiu passat, si finalment no s'assolien els mínims per dur endavant la iniciativa, el rei quedaria en una situació un tant incòmoda. I és potser per això que es va cercar una mena d'"assegurança" a través de la presència a la fundació tant del govern autònom balear, com d'importantes empreses com la Caixa de Balears Sa Nostra, la Banca March, La Caixa i GESA. És a dir, que la iniciativa

briel Barceló o Antoni Fontanet.

El sistema de finançament pretén que cada part aportí deu milions anuals durant deu anys alhora que s'obre a la participació de qualsevol interessat a fer aquest regal al rei.

A l'audiència del passat dia 11, la Casa Reial degué assabentar-se'n formalment —val a dir que el rei no ha opinat mai sobre aquesta iniciativa—. La fundació, al capdavant ha emprès els tràmits per construir el iot, que cap a l'estiu del 1999 podrà navegar per aigües de Balears.

Miquel Payeras